

OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH
Aškerčev trg 12
3240 Šmarje pri Jelšah

Datum: 22. 01. 2014

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

NASLOV: POROČILO O DELU SVETA ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU V LETU 2013

GRADIVO PRIPRAVIL: Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

GRADIVO PREDLAGA: Jožef Čakš, župan

POROČEVALEC: Štefan GALUF, predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Šmarje pri Jelšah se je seznanil s Poročilom o delu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v letu 2013.

Jože ČAKŠ,
ŽUPAN

**OBČINA ŠMARJE PRI JELŠAH
SVET ZA PREVENTIVO IN VZGOJO
V CESTNEM PROMETU**

Aškerčev trg 12
3240 Šmarje pri Jelšah
Telefon: 03/ 81 71 627
Fax: 03/ 81 71 626
E-pošta: milan.konsak@smarje.si

POROČILO
O DELU SVETA ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM
PROMETU V LETU 2013

Delo Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v letu 2013 je potekalo po programu dela, ki je bil sprejet na seji sveta v mesecu decembru 2012 in po smernicah AVP - SPV Republike Slovenije. Sredstva za delo sveta so bila zagotovljena v okviru proračunskih sredstev Občine Šmarje pri Jelšah. Sredstva so bila namenjena za razne brošure, rumene rutice, kresničke, svetle odsevne trakove, pokale, diplome, kolajne, čelade, kolesa, prometne značke, učbenike za prometno vzgojo otrok ter izdelavo obvestil za varno pot v šolo ter nadomestil članom SPV. Pretežni del akcij SPV je bilo namenjenih predvsem vzgoji o prometu najmlajših udeležencev v prometu. Nekaj akcij iz programa pa je bilo namenjenih tudi starejšim oz. drugim udeležencem v prometu.

Izpostavili bi le nekaj najpomembnejših aktivnosti v letu 2013:

1. PASAVČEK

Akcija »PASAVČEK« je namenjena najmlajšim udeležencem v prometu. Cilj akcije je vzbuditi skrb za varnost pri vožnji s tem, da se je potrebo v avtomobilu pripenjati z varnostnim pasom, ki nam lahko reši življenje. Prav tako je pomembna pravilna uporaba otroških sedežev.

Naši člani SPV spodbujajo in z demonstracijo prikazujejo pravilno in varno uporabo varnostnega pasu in otroških sedežev med vožnjo v vrtcu in prvi triadi osnovnešole. Zaščita otroka v avtu je eden najbolj učinkovitih ukrepov za izboljšanje varnosti. Tako smo pred leti skupaj z ostalimi sodelujočimi državami pripravili skupen preventivni projekt, ki ga je finančno podprla tudi Evropska unija, Generalna direkcija za promet in energijo. Vsebinsko se akcija navezuje tudi na aktivnosti v okviru širše akcije Varnostni pas, ki teče v okviru Nacionalnega programa prometne varnosti pod okriljem Ministrstva za promet.

Akcija je potekala v mesecu aprilu na centralni osnovni šoli v Šmarju pri Jelšah in podružničnih šolah v Šentvidu, Zibiki, Mestinju in Sladki Gori.

2. CICIBAN V PROMETU

Aktivnost izvajamo od začetka šolskega leta, ko cicibane, ki se pripravljajo na vstop v osnovno šolo obiščemo, opravimo predavanja na temo varnosti pešca v prometu jih opremimo z rumenimi ruticami in kresničkami. Skozi celotno leto so nato otroci deležni prometne vzgoje ob različnih situacijah (vsakdanji sprehodi v kraju samostojno in s policistom oz. SVP, prečkanju ceste na »pravem prehodu za pešce«, aktivnostih ob projektu »Pasavček«...) do zaključne prireditve – kviza, kjer prikažejo svoje znanje in spretnosti pridobljene v zadnjem letu svojim staršem. Kot nagrada za aktivnosti tekom celotnega šolskega leta so bili otroci iz vrtca nagrajeni z enodnevno ekskurzijo na Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana, kjer se seznanijo še s to vrsto prometa.

3. KOLESARSKI IZPITI

V aprilu in maju smo člani SPV, pripadniki policije in mentorji ter učitelji Osnovne šole Šmarje pri Jelšah in vseh podružnic izvedli kolesarske izpite za učence petih

razredov. Vsi učenci so prikazali zavidljivo znanje in spretnost pri vožnji s kolesom in uspešno opravilo izpit.

4. KAJ VEŠ O PROMETU

Dne 25. maja 2012 smo člani SPV, pripadniki policije in mentorji prometne vzgoje Osnovne šole Šmarje pri Jelšah izvedli tekmovanje »Kaj veš o prometu« za osnovnošolce. Tekmovanje se je odvijalo pod pokroviteljstvom župana g. Jožefa Čakša. Tekmovalci so se pomerili pri poznavanju prometnih predpisov, spretnostni vožnji na poligonu in ocenjevalni vožnji po Šmarju pri Jelšah. Tekmovanja se je udeležilo 16 učencev, ki so pokazali zavidljivo znanje in spretnost. Vsi tekmovalci so prejeli varnostne kolesarske čelade, najboljši trije so prejeli medalje ostali pa priznanja. Osnovna šola je za organizacijo prejela kolo, ki ga bodo uporabljali za priprave na kolesarske izpite.

Prvi trije:

1. Vrbek Urban
2. Drame Klara,
3. Zvonar Kristina.

Na državnem tekmovanju, ki je potekalo v Ljubljani je osnovno šolo in občino Šmarje pri Jelšah je zastopala **Klara Drame**, ki so jo spremljali mentorica prometne vzgoje na Osnovni šoli Šmarje pri Jelšah Helena Gradič, Štefan Galuf predsednik SPV in Peter Dečman predstavnik šole v SPV. Učenka je zasedla 24. mesto med 57 tekmovalci.

5. VARNOSTNI PAS - aktivnosti potekajo preko celega leta

V okviru svoje redne dejavnosti smo člani SPV v sodelovanju s policijsko postajo Šmarje pri Jelšah izvedli akcijo »PRIPNITE SE IN DOŽIVITE« - VARNOSTNI PAS. Zbrali smo se ob 6³⁰ na policijski postaji Šmarje pri Jelšah od koder smo se podali na lokacije ped Osnovno šolo Šmarje, POŠ Šentvid, POŠ Zibika, POŠ Kristan vrh in POŠ Mestinje.

Preverjali smo uporabo in pripetost z varnostnim pasom ter uporabo otroških varnostnih sedežev.

Rezultate smo beležili na priložene opazovalne liste.

Namen akcije je vplivati na vedenjske navade posameznikov, da bi uporabo varnostnega pasu v največji meri razumeli kot dodaten mehanizem varovanja lastnega življenja in ne zgolj kot represivni ukrep države.

6. VARNA POT V ŠOLO

Prve dni v novem šolskem letu smo tako kot že pretekla leta v skladu z načrtom dela člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Šmarje pri Jelšah v sodelovanju s policisti iz postaje Šmarje pri Jelšah, člani Zveze šoferjev in avtomehanicov, gasilci in prostovoljci iz naše občine organizirali varovanje otrok na poti v šolo na najbolj nevarnih mestih.

Varovanje je potekalo 2., 3., 12. in 13. septembra v Šmarju pri Jelšah in v vseh krajih kjer delujejo podružnice osnovne šole. Vsi sodelujoči v akciji smo se vsako jutro zbrali na policijski postaji ob 6⁰⁰ od koder smo odšli na svoja določena mesta, kjer smo varovali otroke od 7⁰⁰ da 8³⁰ ure in od 11⁰⁰ do 13³⁰ ure, ko otroci odhajajo proti domu. Policija je s svojimi patruljami na območju celotne občine še posebno pa v bližini šol poostrila nadzor prometa. Člani SPV smo preverjali tudi uporabo varnostnega pasu in otroških sedežev v avtomobilih s katerimi so starši v šolo pripeljali otroke.

Poleg tega smo člani SPV obiskali centralno osnovno šolo in vrtec v Šmarju pri Jelšah ter vse podružnice šole in vrtca. Prvošolčkom in otrokom v zaključnih skupinah v vrtcih smo razdelili rumene rutice (250 kom) in kresničke (350 kom), da bodo kot najbolj ranljivi udeleženci v prometu bolj vidni za voznike. Njihovim staršem pa smo razdelili prenovljeno knjižico za starše prvošolcev **Prvi koraki v svetu prometa**, ki opisuje ključna ravnanja v prometu, s katerimi morajo biti prvošolčki seznanjeni. Ob zaključku akcije smo na osnovni šoli strnili svoja opažanja.

7. BODI (pre)VIDEN

Akcija **bodi previden** je ena izmed akcij za uresničevanje nacionalnega programa varnosti cestnega prometa in je glede na ogroženost pešcev v jesenskih in zimskih mesecih razdeljena na meseca oktober in januar. Prvi del akcije **bodi previden** je potekal januarja, drugi del pa oktobra.

Akcija temelji na:

- osveščanju voznikov in pešcev, da morajo biti v jesenskih in zimskih mesecih na cesti še posebej previdni in vidni - **bodi previden**
- na tehničnih ukrepih za večjo varnost pešcev na državnih in lokalnih cestah
- na načrtnem izobraževalnem in vzgojnem delu v vrtcih in šolah
- na delu lokalnih skupnosti in delu prostovoljcev organizacij civilne družbe
- na nadzoru ravnanja voznikov in pešcev

Akcija je sestavni del prizadevanj za večjo varnost pešcev, ki so kot ogrožena skupina udeležencev v cestnem prometu posebej opredeljeni tudi v Nacionalnem programu varnosti cestnega prometa.

8. OGLED RELACIJ ZA PREVOZE ŠOLSKIH OTROK PO NEVARNIH POTEH

Člani SPV smo si 2. julija ogledali trase šolskih poti in preverili stanje prevoznosti in varnosti na njih. Na pomanjkljivosti smo opozorili pristojne organe občine, ki so le te do pričetka pouka odpravili.

Ugotovili smo, da bo potrebno postoriti več predvsem pri postavitvi ustrezne prometne signalizacije za označevanje šolskih poti in postajališč in pri ureditvi izogibališč za šolske avtobuse.

9. SPOMIN NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ

V Šmarju pri Jelšah smo 16. novembra člani SPV v sodelovanju s policijo, in člani ZŠAM v okviru svetovnega dneva spomina na žrtve prometnih nesreč prižgali sveče v spomin na okrog 6780 umrlih na slovenskih cestah od 1991. leta

Prvo organizirano obeleževanje spomina na žrtve prometnih nesreč je že leta 1993 organizirala britanska nevladna organizacija Road Peace. Sledile so aktivnosti, podprte s strani Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč, ki so žrtvam posvetile Evropski dan spomina. Z idejo francoske nevladne organizacije Esperanza – prižiganjem lučk v spomin in sloganom »Spomni se in premisli«, pa je gibanje dobilo nov zagon in se razširilo po vsem svetu.

V letu 2005 so gibanje podprli tudi Združeni narodi, leta 2007 pa je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) na podlagi Resolucije ZN 60/5 imenovala tretjo nedeljo v novembru za Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč. V letu 2011 je podporo aktivnostim podal tudi Evropski parlament.

Ocena Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je, da na svetovnih cestah letno umre približno 1.3 milijona udeležencev, dnevno to pomeni smrt najmanj 3560 oseb. Poškoduje se okoli 50 milijonov ljudi, pet milijonov pa jih za vedno ostane invalidnih.

Evropske ceste so v letu 2001 zahtevale 50.000 življenj. V letu 2009 je v prometnih nesrečah izgubilo življenje okoli 35.000 ljudi, 1.7 milijona se jih je telesno poškodovalo.

Cilj EU, da do leta 2010 prepolovi število umrlih na cestah, žal ni bil dosežen. »Decade of Action - desetletje akcije« je naslov novega Akcijskega programa za varnost cestnega prometa v EU do leta 2020. Slednji prinaša filozofijo in zavezo osebne odgovornosti vseh, ki lahko kakorkoli soodlocamo ali prispevamo k večji prometni varnosti.

V Sloveniji je od leta 1991 na cestah umrlo okrog 6780 ljudi, poškodovalo pa se je preko 300.000 oseb.

ZAKLJUČEK:

Varnost cestnega prometa je eden izmed izzivov sodobne družbe, ki vse bolj zaznamuje naš vsakdan.

Prometno varnost zagotavljajo različni dejavniki med katerim so prevladujoči, človek kot udeleženec v prometu, cesta, vozilo in družbeno okolje s sitemom moralnih in pravnih norm.

SPV v cestnem prometu koordinira različne aktivnosti zaščite v prometu in organizira preventivne akcije med udeleženci v prometu s ciljem zagotavljanja predpostavk za sodobnejšo prometno vzgojo in zmanjšanje števila posledic prometnih nesreč.

Da bi zmanjšali število mrtvih in hodu poškodovanih v cestnem prometu je potrebno pristopiti k načrtnemu in usklajenemu delu vseh institucij in posameznikov, ki lahko pripomorejo k večji varnosti na naših cestah. Pri pripravi ukrepov za večjo varnost cestnega prometa je potrebno upoštevati načelo, da je vsaka smrtna žrtev ali huda poškodba zaradi prometne nesreče preveč. Prometni sistem mora delovati tako, da ne pride do prometnih nesreč s smrtnim izidom ali hudo telesno poškodbo.

Obveza lokalne skupnosti je, da mora poskrbeti za izboljšanje stanja prometne varnosti v svojem okolju in slediti zastavljenim ciljem zapisanim v Nacionalnem programu varnosti cestnega prometa.

Pripravil:

Tajnik SPV, Milan Konšak

Predsednik SPV:

Štefan Galuf